

Arkivref: LKE\550_Høringsuttalelser fra StL\2005\ h-050317 høring om forskrift-Unntak til bokavtalen

Saksbehandlere: Jørn Henriksen (NSU) og Lene Karin Eikemo (StL)

Høring om forskrift for unntak fra konkurranselovens §3 for omsetning av bøker

Fri konkurranse

Det viktigste for studentene er størst mulig tilgang til lærebøker og annen faglitteratur til gunstigst mulig pris. Ut fra dette hensynet er Studentenes Landsforbund (StL) og Norsk Studentunion (NSU) positive til at statsrådene Morten A. Meyer og Valgerd Svarstad Haugland har gjort det klart at det er uaktuelt å videreføre fastpris på skolebøker. Slik vi ser det vil studentenes interesser best ivaretas ved at det innføres fri konkurranse for omsetning av bøker i gruppe 2.

StL og NSU er enige med Konkurransetilsynet i at bokgruppe 1; skolebøker og bokgruppe 2; lærebøker for høyere utdanning og fagbøker for profesjonsmarkedet ikke burde omfattes av det som i forskriften omtales som "allmennlitteratur og skjønnlitteratur". Det samme gjelder bokgruppe 7; kommisjonsbøker, lover, forskningsrapporter og tilsvarende. Fastpris for disse bokgruppene burde følgelig ikke opprettholdes.

Studentenes Landsforbund og Norsk Studentunion er i hovedsak enige med Konkurransetilsynet i at bokgruppe 2 har mer fellestrekk med gruppen "skolebøker" enn grupperingen "allmennlitteratur." Det er derfor ikke ønskelig å opprettholde et fastprisregime for denne bokgruppen. StL og NSU er enige i at det er vanskelig å se noe større behov for fastpris på lærebøker til en høyskoleutdanning enn for skolebøker til den videregående skolen. Vi mener dette også klart gjelder fagbøker for profesjonsmarkedet, selv om det i noen tilfeller kan være glidende overganger når det gjelder målgruppe og anvendelsesområde. StL og NSU er videre enige i at bokgruppe 7 har en klar forbindelse med bokgruppe 2.2, og kan i likhet med Konkurransetilsynet ikke se at argumentene for å opprettholde en fast utsalgspris gjør seg gjeldende for slike utgivelser.

Konkurranssevridning til ugunst for studentene

Vi viser til forslag til forskrift for unntak fra konkurranseloven. Det foreslås der at det skal innføres fri konkurranse på omsetning av bøker i gruppe 2, mens skjønnlitteraturen fortsatt skal være regulert, dog reduseres fastprisperioden fra inntil 2 år og ned til 9 måneder. Slik forslaget foreligger i dag vil det da være mulig for allmennbokhandlere fritt å bruke rabatter og andre virkemidler for å konkurrere på universitets- og høgskolebokhandlernes hovedprodukt, mens omsetningen av skjønnlitteratur vil være underlagt strenge begrensninger. NSU og StL mener dette er en konkurranssevridning til ugunst for de som satser på å sikre studentene et godt og billig utvalg av fag- og pensumlitteratur. Dette vil slik vi ser det svekke universitets- og høgskolebokhandlernes mulighet til å overleve i markedet og på sikt også frata studentene de fordeler det er å ha sterke fagbokhandlere med store utvalg. Sett fra studentenes side er derfor dette forslaget ikke godt nok.

HØRINGSUTTALELSE

Mangfold av litteratur og smale fag

NSU og StL er bekymret for pris og mangfold av fagbøker innen smale fag. NSU og StL mener fri konkurranse på bokgruppe 2 vil føre til at forlagene ikke vil tjene penger på bøker med små opplag og vil i mindre grad gi ut litteratur med for smale fag med liten målgruppe. Dette vil føre færre utgivelser og en fattigere faglitteratur innen smale fag i Norge. NSU og StL mener det er viktig for norske fagmiljø og norsk academia at det produseres og utgis en bredest mulig litteratur innen bokgruppe 2. Dette er også viktig for å ivareta "det norske perspektivet" innen litteratur til høyere utdanning.

NSU og StL foreslår derfor at det gis en lignende økonomisk støtte til utgivelse av bøker i bokgruppe 2 innen smale fag med liten målgruppe, som det finnes for produksjonen av norske fagbøker. Vi mener en støtteordning for utgivelse av denne type bøker vil sikre at vi har en god og bred litteratur innen bokgruppe 2 også i fremtiden. Det bør være en forutsetning for oppheving av fastprisordningen at små og smale fagmiljøer i særlig grad blir ivaretatt av en slik økonomisk insentivordning.

Konklusjon

Studentenes Landsforbund og Norsk Studentunion er positive til at fri konkurranse på bokgruppe 2 kan føre til en prisnedgang på pensum for storparten av studentene i Norge. Vi er likevel svært bekymret for mangfoldet av litteratur innen små fagmiljøer, og at dette kan svekke universitets- og høgskolebokhandlerne.

Norsk Studentunion (NSU) er interesseorganisasjonen for 85 000 studenter ved Universiteter og vitenskapelige høgskoler i Norge. NSU arbeider for studentenes økonomiske, sosiale, kulturelle og faglige interesser. NSU har lokallag ved alle sine medlemsinstitusjoner, og hovedkontor i Oslo. Mer informasjon om NSU finner du på www.nsu.no

Studentenes Landsforbund er Norges største studentorganisasjon og representerer 105 000 studenter ved 30 statlige og private høgskoler. StL er partipolitisk uavhengig og ivaretar og fremmer studentenes økonomiske, faglige, kulturelle, sosiale og demokratiske interesser. Mer informasjon om StL finner du på www.stlweb.no